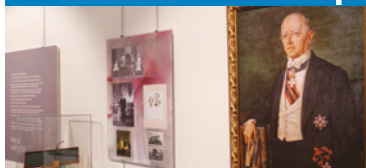

ANDEĽ MEZI ZDRAVOTNÍKY

str 4

Rok 2023 je rokem Harrachů
Život hraběte Františka Harracha přibližují vzpomínky vnuka i výstava v muzeu.

str 14

Poutníci šli do Netína
Procesí za Pannou Marií vychází z Velkého Meziříčí více než tři sta let.

str 15

1863 vznikla firma Jelínek
Seznamte se s osudem zakladatele koželužny a starosty Antonína Jelínka.

str 16

Kulturní léto skončilo
V srpnu se v rámci kulturního léta předvedli místní Weget, Zahrajem a Stetson.

Zpravodaj města Velké Meziříčí, periodikum územního samosprávného celku.

Vydává Město Velké Meziříčí,
Radnická 29/1, 594 13, Velké Meziříčí,
IČ 00295671.

Vychází měsíčně v nákladu 5 800 výtisků pro Velké Meziříčí a místní části Hrbov, Svařenov, Lhotky, Kúsky, Dolní Radslavičce, Mostišťe a Olší nad Oslavou, zdarma.

Evidenční číslo MK ČRE 11 305.

Adresa redakce:

Radnická 29/1, 594 13 Velké Meziříčí

Šéfredaktorka: Bc. Martina Strnadová

Redaktorka: Tina Kárníková

Redaktor: Petr Chňoupek

Telefon: 566 781 038, 724 063 930

E-mail: velkomezirisko@velkomezirici.cz

Tisk, roznos: SAMAB PRESS GROUP, a. s., tiskarna@samab.cz, Česká pošta, s.p.

V případě nedodání zpravodaje se obraťte na Českou poštu Velké Meziříčí (+420954 259 401). Můžete si ho vy-zvednout také na recepci radnice.

Vydavatel si vyhrazuje právo krátiť nebo upravit příspěvky bez předchozího souhlasu autora, v případě nedostatku místa je zcela odmítnout. Příspěvky některých autorů mohou vyjadřovat názory pisatele a nemusí se shodovat se stanoviskem vydavatele. Jakékoliv užití a šíření částí nebo celku obsahu Velkomezirického bez písemného svolení vydavatele je zakázáno. Neoznačené příspěvky jsou zprávami vydavatele.

Toto číslo vychází ve středu 6. září 2023 (XXXIV. ročník).

Uzávěrka příštího čísla je 22. září 2023 ve 12:00.

Velkomezirisko v síti:
www.velkomezirisko.cz
@velkomezirisko

Podklady pro inzerci, blahopřání a společenskou kroniku přijímáme:

Pondělí: 13:00-17:00

Středa: 10:00-12:00

Pátek: 8:00-12:00

PRVNÍ ČÍSLO VELKOMEZIRIČSKA
VYŠLO V SOBOTU 1. března 1919.

SLOVO STAROSTY

Vážení spoluobčané, milí sousedé, již mnohokrát jsem za dobu výkonu své funkce vnímal údiv nad smysluplností a množstvím studií a projektů, které město pořizuje. Rozhodl jsem se proto úvodem tohoto slova vysvětlit, proč tomu tak je. Architektonickou studií začíná každý projekt. Bez projektu – tedy plánu – bychom dnes už nemohli takřka nic postavit, rekonstruovat či revitalizovat. Hodnota nemovitého majetku našeho města přesahuje 3 miliardy korun. To vyžaduje nekončící práci při jeho obnově a údržbě. Proto máme v souběhu tolik malých i větších investičních akcí (v současnosti přesně 50) a zadáváme mnoho projektů, abychom mohli město kousek po kousku nepřetržitě měnit k lepšímu.

Některé z nejzajímavějších čerstvých projektů, podle kterých se již staví, brzy stavět bude, nebo na ně čas teprve přijde, si můžete právě prohlédnout na náměstí.

Všechny dílčí projekty podléhají jednomu generálnímu, který se jmenuje Integrovaný plán rozvoje města Velké Meziříčí na období 2021–2028 (neboli strategický plán). Je to nejzásadnější rozvojový dokument, který popisuje cestu ke kvalitní budoucí přeměně Velkého Meziříčí v lepší místo k životu. Výstava městských projektů si klade za cíl srozumitelnou formou představit nejbližší zajímavé investiční záměry města široké veřejnosti. Po zhlédnutí by mělo být pochopitelné, co se realizací projektů ve městě zlepší. Udělejte si proto v příštích dnech procházku do středu náměstí pod lípy a přesvědčte se sami.

V návaznosti na výše zmíněné mi dovoluťte několik sdělení o probíhajících investičních akcích. Rekonstrukce zimního stadionu bude s největší pravděpodobností v tomto měsíci dokončena. Namátkou zbývá ještě usazení nových mantinelů, zapojení elektroinstalace a připevnění akustických panelů. Těšit se můžete také na novou vzduchotechniku nebo novou grafickou úpravu veškerých nápisů a reklamních poutačů v celém stadionu.

Jistě tento text čte i mnoho zájemců o koupi pozemků v lokalitě Hlaniště III. Pravidla pro budoucí stavebníky jsme představili na veřejné prezentaci v polovině června letošního roku. Veškeré stavební práce jsou již hotové a nyní se připravujeme na komentované prohlídky území a zahájení prodeje pozemků.

Nová mlatová cesta a lavičky zdobí od začátku srpna Šebestiánské náměstí. Přibude ještě nasvětlení hradeb. Na podzim chystáme také výsadbu veřejné zeleně. K těm bych rád přizval. Každý tak budeme mít možnost zasadit se o zkrášlení kousku našeho města. O věci vás budeme předem informovat prostřednictvím komunikačních kanálů města.

V uplynulých týdnech proběhla 1. etapa obnovy městského mobiliáře, tedy laviček a odpadkových košů, které v různých místech města nahrazují ty staré, a někde jsou umístovány úplně nově. V příštích letech bude obnova pokračovat. Drobných investičních akcí se snažíme po celý rok dělat hodně, protože jsme si vědomi faktu, že v daných místech instantně zlepšují kvalitu veřejného prostoru, který vždy určitá část našich obyvatel denně užívá.

Ve spolupráci s Krajem Vysočina proběhne ve čtvrtek 5. října ve velkém sále Jupiter klubu důležitý seminář s názvem Informovaný senior, během něhož se dozvíte, jak se bezpečně chovat na internetu a jak nepodlehnout internetovým podvodníkům. Konání semináře v našem městě jsem vyjednal u radního Kraje Vysočina pro sociální oblast Jana Tourka. Považuji za velmi důležité v této problematice vzdělávat zástupce starších generací tak, aby uměli předcházet nepříjemným důsledkům internetových podvodů. Akce se v jiných městech setkala s velkým zájmem. Věřím, že tomu bude stejně u nás.

V úterý 12. září se uskuteční další zasedání zastupitelstva města, tradičně v koncertním sále Jupiter klubu. Na webu města bude uveřejněn odkaz na možnost on-line sledování.

Užijte si krásného pozdně letního času a speciálně všem studentům a pedagogům přeji po prázdninách úspěšný vstup do nového školního roku.

Váš starosta
Alex Kaminaras

ULICI VE VILÁCH OŽIVUJE ŽULOVÁ KOSTKA

Ulice Ve Vilách po rekonstrukci prokoukne. Už teď je to znát. Radní si v srpnu prošli nový chodník Nad Sv. Josefem a ve spodní části ulice Ve Vilách. Seznámili se i s tím, jak pokročily práce nahore nad křižovatkou s Kolmou ulicí.

Dole v ulicích Nad Sv. Josefem a Ve Vilách jsou dokončeny chodníky, parkovací stání u domů i vjezdy k nemovitostem.

Střídá se tu betonová dlažba se starou žulovou kostkou, která je v místech vjezdů výrazným estetickým prvkem a celou ulici oživuje.

Nad křižovatkou s Kolmou je uložena většina podzemních sítí, následuje usazení obrubníků, dláždění chodníků, vjezdů a parkovacích stání.

Martina Strnadová

DĚDEČEK MĚL SMYSL PRO HUMOR

Na hraběte Františka Harracha vzpomíná jeho vnuk Jan Podstatzky-Lichtenstein. Osobně se s ním nikdy nepotkal, protože se narodil pár měsíců po dědečkově smrti. Zná jej však z vyprávění své maminky Josefky Podstatzké-Lichtensteinové, rozené Harrachové, a nejen z něj, také si o něm mnohé nastudoval z knih a historických pramenů.

„Maminka nám vyprávěla, jak velký měl dědeček smysl pro humor. Rád se smál, často míchal slova, tvořil přesmýčky. Dodnes v rodině používáme například jeho slovo echtisch (někdo, kdo chce být hodně echt, ale není), které nás naučila maminka. Když byl někdo divný, řekla, že je echtisch, a my jsme měli jasno,“ popisuje Jan Podstatzký a přidává ještě jednu její úsměvnou vzpomínku. František Harrach se velmi zajímal o historii a kdekoli po světě cestoval, všude navštěvoval muzea, aby se důkladně seznámil s dějinami toho konkrétního místa. „Prohlížel všechny exponáty, vydržel v každém muzeu opravdu dlouho. Když pak umřel, maminka se zařekla, že už nikdy nechce žádné muzeum vidět,“ říká s úsměvem Jan Podstatzký.

Svou osobní vzpomínku z dětství si na dědečka uchoval nejstarší ze sourozenců Podstatzkých, František, který ho ještě zažil. „Bratr nám vyprávěl, kterak ho dědeček nechal jezdit po kamenné terase tam a zpět v červeném šlapacím autíčku,“ přidává dětskou historku Jan.

Milé rodinné vzpomínky poukazují na lidskost Františka Harracha i jeho zájmy. A mezi ně patřila vedle cestování a poznávání světa i politika. „Myslím, že dědeček byl velká osobnost,“ říká hrabě Jan Podstatzky-Lichtenstein a dokládá to na dvou konkrétních případech. „Zprvu: Franz Josef vyslal prince Alfreda Liechtensteina s hrabětem Františkem Harrachem do Albánie, aby dojednali prorakouského krále, a to se jim podařilo. S tím stejným úkolem měli být vysláni i do Srbska, ale to už nestihli, došlo k atentátu. Tam se to samé vyjednat nepovedlo. Oba dva úkoly byly pro císaře politicky a historicky velmi důležité. Zadruhé: František Harrach zprostředkoval kontakt mezi českou církví a papežem. To jsou pro mě dvě nejzásadnější události, které dokládají význam osobnosti Františka Harracha,“ uzavírá Jan Podstatzky-Lichtenstein.

Martina Strnadová

MEZIŘÍČÍ SI PŘIPOMÍNÁ ROD HARRACHŮ

Letošní rok byl vyhlášen rokem Harrachů. Velké Meziříčí je s tímto rodem bytostně spojeno. I když zdejší panství patřilo rodu, co se jména týče, pouze 29 let, zapísal se nesmazatelně do historie města.

Rod je poprvé v písemných pramenech zmiňován ve 13. století v jižních Čechách, své jméno mají odvozovat od názvu dnes již neexistující vesnice Harachy. Poprvé se připomínají bratři Jan a Beneš v roce 1272 jako svědci na listině pánů z Rožmberka. Rod se brzy rozdělil na českou a rakouskou větev. Rakouská větev se vyvíjela mezi nejvýznamnější šlechtu v habsburské monarchii. Rakouští Harrachové pak získali velký majetek i v Čechách, a především na Moravě.

S Velkým Meziříčím je spjat hrabě František Harrach. František Arnošt Maria Alfred hrabě Harrach z Rohrau a Thannhausenu se narodil v malebném rakouském městečku Traunkirchen. Když se v roce 1895 poprvé ženil, dostal od otce do správy moravský zámek a velkostatek Janovice. V roce 1908 zemřel majitel velkomeziříčského panství a Františkovův strýc Rudolf z Lobkovic a František po něm dědil.

Ve Velkém Meziříčí se aktivně zapojil do veřejného života a stal z něho doslova a do písmene Meziříčák. Podporoval nejrůznější spolky jako třeba Sokol, stál u založení hasičského sboru na zámku apod. Zapojil se také do politiky, od ledna 1914 byl poslancem Moravského zemského sněmu.

V roce 1909 se v okolí města konaly velké manévry, na které osobně přijel rakouskouherský císař František Josef I. a také německý císař Vilém II. Oba František Harrach hostil na svém zámku. Nejvíce si ale do oka padl s následníkem trůnu Františkem Ferdinandem d'Este, se kterým poté úzce spolupracoval a vzniklo mezi nimi, dalo by se říci, i přátelství.

Přišel osudný den 28. června 1914. Ten den František Ferdinand se svojí choť Žofíí Chotkovou projížděl městem Sarajevem v automobilu Františka Harracha,

kteřý ve voze též seděl. Když Gavrilo Princip na následníka vystřelil, byl mu hrabě František nablízku. Nedokázal mu už pomoci. Batistový kapesník, na kterém ulpěla následníkova krev, je dnes exponátem v muzeu na velkomeziříčském zámku.

František Harrach byl účastníkem první světové války, a to jako příslušník automobilového sboru rakousko-uherské armády. Po válce sice přišel o část svého majetku, ale nezahořkl a aktivně žil dál i v Československé republice. V roce 1929 ve Velkém Meziříčí založil rybářsko-hydrologickou stanici, ojedinělou tehdy v celé Evropě.

A přišel rok 1937. František Harrach se na začátku května zúčastnil koncertu místního pěveckého sboru Hlahol, kde se naplno projevil srdeční potíže související s diabetem. Skončil v nemocnici v Jihlavě, kde 14. května 1937 zemřel. Pohřeb ve Velkém Meziříčí 18. května 1937 za účasti místních občanů i příbuzných z řad nejvyšší šlechty byl velkou událostí. Pohřben je v Lobkovické hrobce v Netíně. Film z pohřbu je k vidění na výstavě na velkomeziříčském zámku.

Velké Meziříčí podědila jeho dcera Josefa Sarolta Maria Anna Františka Saturnina Podstatzky-Lichtensteinová, rozená Harrachová (29. listopadu 1905 Aschach – 16. února 2000 Salcburk), která se se 7. ledna 1933 ve Velkém Meziříčí provdala za hraběte Aloise Podstatzky-Lichtensteina. V roce 1990 se vrátila domů do Velkého Meziříčí na návštěvu, v roce 1995 pak natrvalo. Dnes je vlastníkem zámku Františkův vnuk Jan Nepomuk Anna Maria Hypolit Podstatzky-Lichtenstein (*13. srpna 1937).

Hrabě František Harrach zcela naplňuje heslo harrachovského roku – Vznešenost zavazuje. Ve Velkém Meziříčí byl oblíbený, a to nejen pro svoje mecenášství, ale právě pro svoji vznešenost, která ovšem nevyplývala z jeho šlechtického titulu, ale z jeho lidského charakteru a z jeho srdce, které celé patřilo městu mezi Balinkou a Oslavou.

Výstavu v muzeu věnovanou Františku Harrachovi můžete navštívit až do 12. listopadu.

Petr Chňoupek

VZNEŠENOST ZAVAZUJE

Ač lidská krev má bez výjimek červenou barvu, jsou tací jedinci, kteří se odlišují svojí ozvláštněností ve vybranosti chování a ušlechtilosti konání – lidští aristokraté. Jejich jedinečnost přinesla onen přídomek v dědičném pokračování aristokratického ducha a srdce a jejich krev byla označena za „modrou“. Aristokrat, člověk šlechtěný, povahově ušlechtilý, dobrý, čestný, se šlechtěnými úmysly, jehož šlechtěnost neznamenala mezí a oplýval šlechtěnými skutky. Takový člověk je šlechticem.

I s naším městem po staletí byly spojeny aristokratické rody s dědičným majetkem a titulem. František Maria Alfréd (hrabě) Harrach patřil mezi ty, kteří svojí šlechtěností dávali punc ryзости lidské aristokracii. Málo víme o jeho zásluhách v rozkvětu lesnickém a rybničním hospodářství, o jeho politických snahách evropského významu, o jeho objevných cestách, o ryzím srdci lidské pomoci, kdy, mimo jiné, podporoval nadané studenty ze sociálně slabých vrstev, o jeho touze zachovat krásu a posilovat lidskou vzájemnost a pomoc.

Zapomínáme na výjimečnost osobností zášlých časů, zapomínáme na nevšednost, velkorysost a soucítění lidí – soupeřníků v čase našeho žití. Zapomínáme na možnost laskavosti a vzájemnosti. A přesto je mezi námi patrná, byť přehlížená. Zapomínáme...

Zastavme se chvíli v čase minulém a přenesme to dobré do dnešních dnů. Být vznešený není jen společensky vysoce postavený. Vznešený je i přinášející důstojnost a velebnost. Tedy rozvážný klid a moudrou vážnost. A toto je zavazující.

Eva Kočí Valová

Jan Podstatzky-Lichtenstein v oblíbeném křesle svého dědečka Františka Harracha. Foto Martina Strnadová

**ROK HARRACHŮ:
MUZEUM PŘIPRAVILO VÝSTAVU,
MANÉVRY I ŠKOLNÍ PROGRAMY**

Harrachové patřili mezi nejvýznamnější šlechtické rody naší historie. Zanechali v českých dějinách hlubokou stopu. Nejinak ve Velkém Meziříčí, které má mezi těmito aristokraty svého zástupce, a to hraběte Františka Harracha.

text Martina Strnadová
foto Tina Kárníková

Městské muzeum při příležitosti roku Harrachů připravilo několik akcí věnovaných osobnosti Františka Harracha – výstavu, historické slavnosti a programy pro školy, které se rozeběhnou se zahájením nového školního roku.

Ve výstavní síni zámku byla slavnostně otevřena výstava Hrabě František Harrach: filantrop, hospodář a cestovatel. Přináší mnoho informací a artefaktů ze života hraběte Harracha. K vidění je unikátní film z jeho pohřbu roku 1937. Na průřez životem majitele nejen velkomeziříčského zámku se můžete do muzea zajít podívat až do 12. listopadu.

O víkendu 2. a 3. září proběhly v areálu zámku historické slavnosti v duchu císařských manévřů, které se roku 1909 konaly okolo Velkého Meziříčí. Zúčastnili se jich i císař František Josef I., následník trůnu František Ferdinand d'Este a německý císař Vilém. Jejich příjezd na nádvoří zámku viděli návštěvníci slavností na vlastní oči. Mimo to si prohlédli vojenské ležení v zámeckém parku včetně vzduchovkové střelnice nebo polní kuchyně a zažili bojovou operaci. Užili si program na pódiu, módní přehlídku či prohlídky zámku s kostýmovanými průvodci.

STAVBA NA HLINIŠTÍCH MÍŘÍ DO FINÁLE

Rada města po měsíční prázdninové pauze začátkem srpna vyrazila do terénu obhlédnout stavby. Ze všeho nejdřív zaměřila do nové rezidenční lokality na Hliništích, kde se dělaly povrchy.

Radní spolu s architektkami na místě řešili plánovanou výsadbu stromů a keřů i rozmístění odpadkových košů k lavičkám.

Nyní už je stavební část prací na Hliništích dokončena. Jsou vydlážděny obě nové ulice. V celé lokalitě jsou hotovy chodníky i terénní úpravy. Obslužná komunikace je vyasfaltovaná.

Nové ulice jsou jasně vykresleny. Různými druhy betonové dlažby jsou odlišeny komunikace, plochy k parkování, vjezdy a vstupy na pozemky.

Martina Strnadová

Prezentaci územní studie lokality Hliniště III včetně pravidel výstavby si prohlédnete na webu města v sekci připravované projekty:

MĚSTO SE MĚNÍ, UKAZUJE VÝSTAVA NA NÁMĚSTÍ

Jedenáct velkých i malých změn ve Velkém Meziříčí ukazuje výstava na náměstí. Nabízí současné nejatraktivnější projekty města, které už probíhají, nebo je realizace teprve čeká. Jde o velké i malé stavby s viditelným účinkem.

„Výstava městských projektů srozumitelnou formou představuje nejbližší velké investiční záměry města. Po jejím zhlédnutí by mělo být pochopitelné, co se realizací projektu ve městě zlepší,“ uvádí starosta Alexandros Kaminaras a dodává: „Některé z projektů jsou již v procesu, jiné brzy budou anebo jejich čas přijde ve chvíli příhodnějších dotačních příležitostí a finančních možností města. Všechny jsou však realistické a mají šanci na uskutečnění.“

Na panelech, jejichž grafika je dílem Petrose Martakidise, najdete projekty rekonstrukcí Náměstí a přilehlých ulic, letního koupaliště i s novostavbou krytého bazénu, městské knihovny i s přístavbou, ulice Nad Gymnáziem, výstavby rodinných domů na Hliništích III, Čechových sadů II, úprav Šebestiánského náměstí, prostoru před řeznictvím na Sokolovské nebo před kavárnou v Mlýnské ulici, odpočinkového místa U Tří křížů či projekt muzea v sýpce.

Jednotlivé dílčí projekty podléhají generálnímu strategickému plánu – Integrovanému plánu rozvoje města Velké Meziříčí na období 2021–2028. Je to nejzásadnější rozvojový dokument, který popisuje cestu ke kvalitní budoucí transformaci Velkého Meziříčí v lepší místo k životu v příštích letech.

Martina Strnadová

RESTAURÁTOŘI JIŽ OŽIVUJÍ FRESKY

Práce ve vstupní hale radnice se chýlí k závěru. Restaurátoři nyní oživují renesanční malby na křížových klenbách.

Obnově maleb předcházely opravy omítek. V půli července restaurátoři ve spodní části stěn oškrábali a osekali špatné, opadávající omítky poškozené vzliňavou vlhkostí. Vystřídali je topenáři

spolu s elektrikáři, kteří zasekali do stěn trubky a kabely. Závěrečná fáze patří samotným restaurátorským pracím.

„Malby vyčistíme, zatmelíme rýhy a ostatní defekty, doplníme poškozené omítky, obnovíme a doplníme renesanční dekory. Následně barevně sjednotíme okolní plochy a obnovíme barevný povrch stěn navazující na klenbu s malbou. Závěrem dojde k fixaci malby,“ popisuje akade-

mický malíř Pavel Procházka celý postup prací, jejichž termín dokončení je 29. září.

Předchozí známé restaurátorské zásahy na malbách rostlinných motivů ze 16. století ve vstupní hale radnice proběhly v letech 1971 a poté 2011.

Práce vyjdou na 311 000 korun a pokryje je dotace z Programu regenerace ministerstva kultury ve výši sta procent uznatelných nákladů.

Martina Strnadová

BETON LEDOVÉ PLOCHY UŽ ZRAJE

Radní obhlédli čerstvě vybetonovanou ledovou plochu zimního stadionu, který byl jedním z cílů jejich srpnové pochůzky po městských stavbách.

Plocha je zalita finálním betonem, poté následovalo strojní přehlazení a lakování. Beton nyní zraje a práce pokračují

jen okolo ledové plochy. Mantinely budou namontovány začátkem září.

Radní spolu s grafikem přímo na místě řešili vizuální smog uvnitř stadionu a kultivované rozmístění reklamy.

Martina Strnadová

1. 8. 2023 před polednem byla na Náměstí VM před služebnou MP nalezena folie obsahující osobní a účetní dokumenty. Hlídkka nález zadokumentovala a spojila se s majitelkou, která si nález na služebně převzala.

3. 8. 2023 v 17:00 přijala hlídka MP oznámení o podomním prodeji na parkovišti u Kauflandu. Hlídkka MP se dostavila na místo, kde kontaktovala osobu z Ústí nad Labem, která se snažila prodávat parfém. Muž byl na místě poučen o zákazu podomního prodeje.

14. 8. 2023 v 14:15 se dostavila na služebnu oznamovatelka, která uvedla, že našla u bankomatu Kaufland 3 000 Kč. Hlídkka nález zadokumentovala a předala jej na ztráty a nálezy.

16. 8. 2023 v 13:00 přinesl nálezce personál restaurace Svit peněženku s doklady, platební kartou a hotovostí. Nález byl zadokumentován. Následně se dostavila na služebnu majitelka peněženky a tato jí byla předána.

23. 8. 2023 ve 21:40 se na služebnu MP dostavila žena, která uvedla, že dne 22. 8. 2023 měla nastoupit do výkonu trestu a bez omluvy se do věznice nedostavila. Hlídkka MP přivolala hlídku Policie ČR, která osobu poučila a propustila.

24. 8. 2023 v 13:45 bylo na služebnu MP oznámeno, že na kruhové křižovatce ulic Třebíčská Hornoměstská je rozsypaná krabice s vruty a hrozí poškození pneumatik projíždějících vozidel. Na místo byla neprodleně vyslána hlídka MP, která šrouby z komunikace odstranila.

Za uvedené období MP odhalila a řešila 67 dopravních přestupků, které se týkaly především nesprávného parkování. Jednak v centru města, ale i v dalších oblastech katastru Velkého Meziříčí.

V Křižanově při úsekovém měření rychlosti, které provádí MP Velké Meziříčí na základě veřejnoprávní smlouvy mezi městem Velké Meziříčí a Křižanovem, bylo MP odhaleno za uvedené období 768 dopravních přestupků. Jednalo se překročení nejvyšší dovolené rychlosti. Tyto přestupky byly oznámeny příslušnému správnímu orgánu k projednání.

JAK BUDE VYPADAT STEZKA U KOUPALIŠTĚ PALOUKY?

Město právě zahájilo práce na studii proveditelnosti na stezku pro pěší a cyklisty u koupaliště Palouky. Studii vypracuje brněnská firma Link projekt.

Studie bude vypracována ve dvou variantách, a to ve variantě A – přemostění a ve variantě B – zavěšená lávka. Studie porovná technickou, ekonomickou i koordinační náročnost obou variant. Obsahovat bude odhad nákladů na realizaci jednotlivých vari-

ant a dále u varianty A odhad nákladů na most ke koupališti jako samostatný stavební objekt. Varianta A bude zpracována v souladu s architektonickou studií „Studie rekonstrukce areálu letního koupaliště Palouky a novostavba krytého bazénu“. Studie proveditelnosti rovněž doporučí místa pro provedení inženýrskogeologického průzkumu a jeho rozsah.

-pch-

SILNICE Z KÚSEK DO BŘEZEJCE SE DOČKÁ OPRAVY DO KONCE ŘÍJNA

Místní komunikace spojující Kúsky s Březejcem je v dosti špatném stavu. V nejbližších dnech se ovšem dočká opravy. Město Velké Meziříčí už podepsalo smlouvu s dodavatelem, firmou Inženýrské stavby Brno, a brzy se začne pracovat. Oprava silnice vyjde na 2 821 115,97 korun. Nejzazším termínem ukončení stavby je 31. říjen 2023, ale lze odhadovat, že jestliže budou příznivé povětrnostní podmínky, bude oprava ukončena výrazně dříve. Pracovat se bude na úseku z Kúsek na hranici katastru. Z Březejce už je oprava silnice hotová.

-pch-

NA ČECHOVĚ ULICI PROBĚHNE OPRAVA CHODNÍKŮ A OSVĚTLENÍ

Chystá se oprava chodníků a rekonstrukce veřejného osvětlení v Čechově ulici. Smlouva o dílo mezi městem Velké Meziříčím a firmou Content z Brna už je podepsána, a práce tak brzy začnou.

Brněnská firma tuto akci vysoutěžila za 2 897 227,41 korun. Práce by měly být ukončeny nejpozději 31. října tohoto roku.

-pch-

AVIA ZE LHOTEK JE NA PRODEJ

U sborů dobrovolných hasičů odvedly automobily Avia A30/31 obrovský kus práce. Ovšem čas nikdy nezastaví, a tak ve většině sborů už svoji misi zakončili. Nyní končí i ta ze Lhotek. Rada města schválila její prodej.

Avia ze Lhotek pochází z roku 1972. Dnes už je vozidlo značně opotřebené, zvláště pak koroze se na něm po-

depsala. Vlastnit a udržovat vozidlo v provozuschopném stavu znamená pro město další výdaje. Odprodej vozidla bude vyvěšen na úřední desce a prodán zájemci s nejvyšší nabídkovou cenou.

Lhotky mají od roku 2021, i díky dotacím, nové auto Ford Transzit.

-pch-

PŘIBUDE DALŠÍ KAMERA

Do 15. října tohoto roku město rozšíří a upgraduje kamerový a dohlížecí systém. Zakázku za 412 128 korun provede firma Bohuslav Ludvík – Prolog se sídlem v Osově.

Zakázka obsahuje upgrade stávajícího systému (pro 29 kamer) na aktuální verzi pro 30 kamer. Dále budou dvě kamery vyměněny za nové, a to kamera na Třebíčské ulici a kamera na křižovatce ulic Oslavická a Školní. Nová kamera přibude v ulici K Novému nádraží.

-pch-

Nezapomeňte, že k 30. září 2023 končí splatnost druhého pololetí místních poplatků za komunální odpad a ze psů.

-měú-

ZASTÁVKA MĚNÍ SVOU TVÁŘ

Rada města na svém střeďečním zasedání schválila rozpočtové opatření, kterým přesunula 240 000 korun na opravu autobusové zastávky na Vrchovecké ulici u Motorpalu.

Stávající starý přístřešek a odpadkový koš budou nahrazeny novými podle manuálu městského mobiliáře, došlo také na výměnu stávající betonové zpevněné plochy za novou zámkovou

dlažbu. Město na tuto akci získalo krajskou dotaci ve výši 71 449 korun.

Dalších 205 000 korun bylo rozpočtovým opatřením přesunuto na opravu autobusové zastávky na Jihlavské ulici. Jedná se o instalaci nového přístřešku u autobazaru.

Přístřešek je samozřejmě v souladu s manuálem městského mobiliáře.

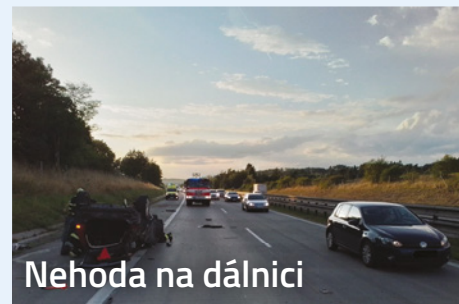
-pch-

ZPRÁVY OD HASIČŮ

Srážka dvou aut

V pátek 4. srpna 2023 před devatenáctou hodinou zasahovala jednotka profesionálních hasičů ze stanice ve Velkém Meziříčí u dopravní nehody osobního automobilu a dodávky na 150. km dálnice D1 ve směru na Brno. Nehoda se obešla bez zranění. Hasiči provedli protipožární opatření na vozidle a místo události technicky zabezpečili.

Nehoda na dálnici

V neděli 13. srpna 2023 po devatenácté hodině zasahovala jednotka profesionálních hasičů ze stanice ve Velkém Meziříčí u dopravní nehody osobního automobilu na 150. km dálnice D1 ve směru na Brno. Zraněnou řidičku ošetřili zdravotníci. Hasiči provedli protipožární opatření na vozidle a místo události technicky zabezpečili.

Požár lisu

Ve středu 16. srpna 2023 po dvanácté hodině zasahovala jednotka profesionálních hasičů ze stanice ve Velkém Meziříčí společně s jednotkou dobrovolných hasičů z Velkého Meziříčí a Osové Bítýšky u požáru lisu v Březejci. Hasiči požár zlikvidovali pomocí dvou vysokotlakých proudů. Místo události následně předali majiteli a vrátili se zpět na své základny.

npor. Jiří Doležal,
velitel stanice Velké Meziříčí

MĚSTO NECHALO OPRAVIT KOMUNIKACE

V průběhu měsíce srpna proběhlo mnoho oprav komunikací. Těšit se můžeme z nové cesty do Křenic-Samoty, vyplněných výtluků na Družstevní ulici, nové příjezdové cesty na odstavnou plochu v bývalém areálu Svit, dokončení ulice Oslavická,

opravy před garážemi v ulici Čermákova a nové silnice V Potokách. O dalších plánovaných opravách vás budeme zavčas informovat prostřednictvím komunikačních kanálů města.

Tina Kárníková

Kraj Vysočina

a Město Velké Meziříčí vás zvou na roadshow

INFORMOVANÝ SENIOR

5. října 2023
od 15 do 18 hodin
Velký sál, Jupiter club,
Náměstí 17, Velké Meziříčí

aneb JAKÉ NEBEZPEČÍ NA VÁS ČIHÁ NA INTERNETU

PŘIJĎTE NA SEMINÁŘ O BEZPEČÍ NA INTERNETU

V říjnu se uskuteční roadshow pořádaná Krajem Vysočina. Cílem je upozornit na nebezpečí spojené s počítači a internetem obecně. Na zájemce o seminář čeká divadelní představení s názvem Jak nenaletět, hudební vystoupení skupiny Karel Gott revival Morava, prezentace organizací a institucí zaměřených na seniory a sociálních služeb v regionu.

-tik-

Výsledky dotazníkového šetření Dotazník spokojenosti, do kterého jste se mohli zapojit v květnu a v červnu, naleznete na webu města:

PREMIÉRA PŘEDSTAVENÍ MĚLA OBROVSKÝ ÚSPĚCH

V neděli večer se na nádvoří zámku uskutečnila premiéra představení Zkrocení zlé ženy. To bylo Špatně namíchaným bublifukem přepracováno na vtipnou modernější verzi, které pobavila přítomné.

Začátek akce připadl na 20:15, kdy se poslední hosté usazovali na svá místa. Hned úvodní scéna dala najevo, že toto nebude tradiční Zkrocení zlé ženy (ZZŽ) a všichni tak trpělivě čekali, co ten večer uvidí. Nechyběla zde snad žádná emoce. Troufáme si říci, že všichni diváci si představení zaručeně užili.

Další termín hry soubor plánuje na sobotu 23. září. Tentokrát se můžete těšit na velký sál Jupiter clubu. Hraje se tedy v každém případě, i v nepříznivém počasí.

Vstupenky jsou stále v předprodeji, ale mizí rychle, tak neváhejte a zakupte si tu svou, dokud máte ještě možnost.

Tina Kárníková

HISTORICKÉ KOČÁRKY PŘILÁKALY VEŘEJNOST

VÝROČÍ OSOBNOSTÍ 2023 NABÍDNE INFORMAČNÍ CENTRUM

Další vydání letáčku s názvem Výročí osobností je tu. Texty do něj zpracovala Marie Ripperová a vydalo jej město Velké Meziříčí ve spolupráci s Turistickým informačním centrem Velké Meziříčí (TIC) a redakcí Velkomeziříčska. Přečíst si můžete například o profesoru Stanislavu Tvarůžkovi, Antonínu Vorlovi, Františku Sáblikovi dalších šesti významných mužích našeho města.

Brožura vyšla v nákladu 500 kusů, proto neváhejte a přijďte si pro tu svou zdarma do budovy radnice, kancelář číslo 103.

-tik-

PROCESÍ ZA PANNOU MARIÍ DO NETÍNA CHODÍ OD ROKU 1714

Je krátce před půl sedmou ranní neděle 13. srpna a před kostelem sv. Mikuláše ve Velkém Meziříčí se houfují lidé. Je krásné letní ráno a desítky poutníků jsou připraveny na pěší pout' k Panně Marii do Netína.

Krátce po půl sedmé z vrat fary vyšly dívky v krojích nesoucí sochu Panny Marie. Před kostelem se s poutníky rozloučil děkan Jiří Kaňa a předal je P. Jaroslavu Mrňovi. A pak už se průvod, za zpěvu písní, vydal kolem zámku ke Třem křížům, kde poutníky čekalo první odpočinkové zastavení. Pak už procesí vyrazilo směrem na Lavičky a dál na Netín, kde pout' vyvrcholila slavnou mší svatou v 11 hodin dopoledne.

I když cesta poutníků měla jasný cíl, tak trochu platilo i staré a pravdivé, že i cesta jím může být. Putování krajinou s dobrými lidmi je dobrým cílem, a navíc taková procházka v nedělním ránu je dobrá nejen po fyzické stránce, ale hlavně po té duševní.

Poutě k Panně Marii do Netíně se tradují už od roku 1714. Na stránkách Farnosti Netín se lze dočíst: „V roce 1714 zuřil ve Velkém Meziříčí a okolí mor. Jen z města v průběhu dubna, května a června zemřelo 372 lidí. Vzhledem k tomu, že město mělo tenkrát mezi jedním až dvěma tisíci obyvatel, to byla skutečná tragédie. Aby na přímělu Panny Marie Bůh odvrátil toto velké neštěstí, zaslíbili se obyvatelé města ve svém farním kostele, že půjdou každoročně do Netína na pout' k Panně Marii. První procesí bylo vypraveno z Velkého Meziříčí v pondělí 2. července 1714, kdy byl svátek Navštívení Panny Marie. Vypráví se, že když lidé došli ke Třem křížům, umřel na morovou nákazu poslední člověk. Po příchodu do netínského chrámu Páně slíbili, klečíc před oltářem, že vyberou peníze na sochu svatého Jana a v Netíně ji postaví. Stalo se tak hned v příštím roce 1715. Socha s tímto letopočtem stojí na návsi.“

Letošní pout' tak byla 309., i když ne v každém roce mohli poutníci putovat pohromadě, ale museli se uchýlit k soukromým poutím.

Petr Chňoupek

Ve středu 13. září uplyne přesně 160 let od chvíle, kdy si ve dvoře domu číslo popisné 13 na náměstí ve Velkém Meziříčí zřídil koželužnu pětadvacetiletý Antonín Jelínek z Křižanova. Když si v roce 1943 připomínala firma osmdesáté výročí od založení, jeho vnuk, též Antonín, připomněl svým zaměstnancům, že jeho děd pracoval s dělníky, byl i dílovedoucím, technickým i obchodním ředitelem. „Nikde neschází, musí všechno projít jeho rukou,“ řekl tehdy Antonín Jelínek ml.

PŘED 160 LETY VZNIKLA SVĚTOZNÁMÁ FIRMA JELÍNEK

Jeho firma se rychle rozrůstala a Antonín Jelínek se stal váženým velkomeziříčským měšťanem. A tak není divu, že od roku 1870 až do své smrti byl s dvěma krátkými přestávkami členem obecní rady, v letech 1870–1872 vykonával i funkci starosty.

Zakladatel firmy Antonín Jelínek zemřel 21. července 1901 a firmu přebíral syn Karel, který ji dál úspěšně rozvíjel. V roce 1904 koupil od města Malostránský mlýn, který zbouřal a na jeho místě postavil rodinnou vilu a na náhonu elektrárnu, která pak, po modernizaci v roce 1915, zásobila elektrickou energií celé město. Co se týče koželužství, věnoval se především chromochinění a jako první v Evropě začal vyrábět tzv. kaučukové teletiny. Karel zemřel 10. srpna 1935 a firmu převzal Antonín Jelínek ml. spolu se svojí sestrou Martou, provdanou Hloučovou.

Firmu přebíral v době hospodářské krize, přesto ji dokázal nejen udržet, ale dovést k ještě větší prosperitě. I on zasahoval do veřejného dění. V roce 1938 se stal prvním náměstkem starosty a od roku 1941 byl sám starostou. Hned po válce byl Antonín Jelínek zatčen a obviněn z kolaborantství a vykořisťování. Všechna obvinění se však ukázala neodůvodněná a Antonín Jelínek byl již 30. května propuštěn. Kolaborantství? Naopak! Antonín Jelínek zachránil ve městě spoustu životů už třeba jenom díky tomu, že zaměstnával muže a ženy, kteří by jinak skončili na nucených pracích v říši. Opět se ujal řízení rodinné firmy, na kterou sice byla

Antonín Jelínek

Karel Jelínek

Antonín Jelínek ml.

31. července 1945 uvalena národní správa, ale už 30. dubna 1946 byla zrušena. Navíc, národním správcem byl určen ředitel Jelínkovy firmy Ludvík Kotrouš.

V lednu 1948 odjel pracovně do Jižní Ameriky a kvůli únorovým událostem se už nevrátil. Své odborné znalosti uplatnil i v emigraci. Pracoval v Indii, Francii, Velké Británii a Irsku. V Irsku také 2. ledna 1980 zemřel.

Firma měla dost práce a prosperovala i v socialistickém plánovaném hospodářství. Z firmy Jelínek se stala postupně DEKVA, ZAZ a nakonec SVIT. Po sametové revoluci se o navrácení podniku snažila dcera Antonína Jelínka Lilit Žekulinová, ale nakonec to nedopadlo. Po roce 1990 tak převzala koželužnu firma GALA Prostějov. Výroba začala upadat a povznést se ji už nepovedlo ani po privatizaci firmám JELINEK Přerov a GALLI.

Dnes už firmu Jelínek ve Velkém Meziříčí téměř nic nepřipomíná. Posledním ředitelem nástupnické firmy je Pavel Babák. „Ve Velkém Meziříčí není na Antonína Jelínka a jeho rodinu žádná památka. A přitom byl obrovskou osobností, která pro město a jeho obyvatele mnoho vykonala. Například když zaměstnával pět set lidí, aby nemuseli do rajchu,“ připomíná Babák a dodává, že vděčnosti se podnikatel a bývalý starosta nedočkal ani po revoluci. Už jen třeba to, že dům číslo popisné 13 na náměstí dnes nese jméno Nový Svit, je opravdu absurdní. Jistě by mu víc slušelo Jelínkovo jméno než jméno socialistického molochu.

Petr Chňoupek

KULTURNÍ LÉTO: WEGET, ZAHRAJEM, STETSON

TFA – hasičská soutěž, foto: Petr Chňoupek

Funny Fest, foto: Petr Chňoupek

Z pohádky do pohádky, foto: Tina Kárníková

ODEŠLI Z NAŠICH ŘAD

Vladimír Vitek, Velké Meziříčí, nedožitých 64 let, 29. 7. 2023

Karel Bula, Velké Meziříčí, 71 let, 30. 7. 2023

Děkujeme všem příbuzným, přátelům a známým za účast a projevené kondolence při posledním rozloučení dne 5. 8. 2023 s panem **Karlem Bulou** z Velkého Meziříčí.

Zarmoucená rodina

Bohumír Toman, Mostiště, nedožitých 86 let, 15. 8. 2023

Děkujeme všem příbuzným, přátelům a známým za účast a projevené kondolence při posledním rozloučení dne 21. 8. 2023 s panem **Bohumírem Tomanem** z Mostiště.

Zarmoucená rodina

Alois Šoukal, Svařenov, nedožitých 83 let, 7. 8. 2023

Děkujeme všem příbuzným, přátelům a známým za účast a projevené kondolence při posledním rozloučení dne 12. 8. 2023 s panem **Aloisem Šoukalem** ze Svařenova.

Zarmoucená rodina

Božena Marková, Velké Meziříčí, 92 let, 19. 8. 2023

Děkujeme všem příbuzným, přátelům a známým za účast a projevené kondolence při posledním rozloučení dne 25. 8. 2023 s paní **Boženou Markovou** z Velkého Meziříčí.

Zarmoucená rodina

Rudolf Dvořák, Velké Meziříčí, 80 let, 19. 8. 2023

Děkujeme všem příbuzným, přátelům a známým za účast a projevené kondolence při posledním rozloučení dne 24. 8. 2023 s panem **Rudolf Dvořák** z Velkého Meziříčí.

Zarmoucená rodina

Marie Smejkalová, Velké Meziříčí, 81 let, 4. 8. 2023

Dne 7. září uplynulo již šest let, kdy nás navždy opustil pan **Vladimír Kořínek** z Velkého Meziříčí.

S láskou a úctou stále vzpomíná rodina.

Dne 1. září uplynul rok, co nás navždy opustil **Ing. Karel Minařík** z Velkého Meziříčí.

Stále vzpomínají manželka Marie, syn Karel s rodinou a dcera Irena s rodinou.

VZPOMÍNÁME

Dne 29. července 2023 uplynulo 10 let od úmrtí paní **Marie Trogrličové**, rodačky z Dolního Radíkova u Českého Rudolce v Jižních Čechách.

Poslední léta svého života strávila ve Velkém Meziříčí v rodině své dcery Marie Janíčkové.

Kdo jste ji znali a měli rádi, zavzpomínejte s námi. Děkujeme. Rodina Janíčková

Záchvěv tichého smutku přináší vzpomínka na naši milou manželku, maminku a babičku, paní **Ing. Danu Kučerovou**, která nás navždy opustila před třemi roky, dne 5. září 2020.

Kdo jste ji znali, vzpomeňte s námi. Děkují manžel a synové s rodinami.

Dne 27. 8. 2023 uplynul rok od náhlého odchodu pana **Zdeňka Glósara**.

Rok plný smutku a vzpomínek a snahy naučit se žít bez Tebe.

S láskou manželka Jarmila a dcery Lea a Pavla s rodinami.

Kdo jste ho znali a měli rádi, věnujte mu s námi tichou vzpomínku.

Dne 30. září tomu bude rok, kdy nás navždy opustil pan **Čestmír Souček**.

S láskou a úctou vzpomíná manželka a dcery s rodinami.

Dne 17. srpna tomu bude rok, kdy nás navždy opustila naše milovaná maminka a babička, paní **Drahomíra Láňková – Štěpánková**.

Stále jsi v mé mysli, navždy v našich srdcích.

S láskou dcera Ivona a vnoučata

*Těžko se s Tebou loučilo,
Těžké je bez Tebe žít.
Láska však smrti nekončí,
V srdci tě navždy budeme mít.*

Dne 4. září 2023 uplynul jeden smutný rok, co nás navždy opustila paní **Jarmila Holemá** z Jívoví.

Kdo jste ji znali a měli rádi, věnujte jí prosím s námi tichou vzpomínku. Předem děkujeme všem.

S láskou vzpomínají manžel Zdeněk, syn Zdeněk, syn Jiří s rodinou a syn Pavel.

SOUKROMÁ INZERCE

Koupím historický motocykl nebo moped možno i nekompletní, díly aj. Tel.: 774 746 668

Koupíme nemovitost ve Velkém Meziříčí a okolí, dům, byt, st. pozemky, pole, lesy, i v exekuci, platba v hotovosti. Tel.: 605 054 470

Provádím veškeré malířské a natěračské práce. Tel.: 605 054 470

Koupím pozemek – zahradu v oblasti Velkého Meziříčí. Tel.: 777 732 777

Koupím truhlářskou srovnávačku / hoblovku / s protahovačkou KDR nebo ROJEK. Tel.: 774 707 147

Prodám – Škoda FELICIA, tmavozelená metalíza, zachovalá, rok výroby 1995, 50 kW, objem 1289 cm³, benzín, zákonné pojištění ano, ale nyní bez STK. Možné i jako veterán. Dále nabízím: 2 ks – střešní nosič na Škodu OCTAVIA, 2 ks – střešní nosič na Škoda FELICIA a 4 ks – AI disky originál na Škodu FELICIA. Cena dohodou. Tel.: 777 701 992

Nabízíme těžbu dřeva harvestorem, ruční těžba, vyvážení

dřeva, odvoz a výkup dřeva. Možnost i za odvoz dřevní hmoty. Tel.: 731 457 371

Koupím motocykl Simson Enduro nebo Electronic nebo MZ ETZ 150/250 nebo Jawu 350/632-640. Tel.: 775 240 360

Prodám palivové dřevo (štípané). Tel.: 605 054 470

Koupím byt ve Velkém Meziříčí – Velké Bíteši. Tel.: 777 732 777

Vykupuji kulatinu i dřevo „na stojáka“, které pokácíme, odvoz zajištěn. Tel.: 731 457 371

Koupím československé dukáty aj. zlaté mince. Tel.: 778 080 060

Koupím staré hračky, šlapací autíčka, pивní lahve s nápisem, plechovice od olejů, motocykly a součástky k nim. Tel.: 732 400 672. Děkuji

Prodám štípané dřevo – dub, buk, smrk, borovice. Doprava zajištěna. Tel.: 731 457 371.

Provádíme rekonstrukce bytového jádra, zednické práce a stavební práce. Tel.: 777 700 901

Prodám nový herní počítač skládaný z komponent. Počítač je určený pro nároč-

nější hry, ale i pro grafickou, či projekční činnost. Cena 20 000 Kč. Nabízím záruční i pozáruční servis. Dále nový kancelářský počítač zaměřený na spolehlivost a nízkou spotřebu energie za 18 000 Kč. Nabízím také zálohování dat a řešení technických problémů s PC, telefony a dalšími zařízeními. Volejte na 731 975 328.

Koupím vojenskou výstroj např.: vysouvací nože, tropické klobouky, oblečení pískové zelené, modré barvy, kanady boty okované-plátěné, maskáče, muniční bedny, bundy s kožichem, ruksaky. Nabídněte cokoliv i poškozené! Volejte nebo prozvoňte na tel.: 732 400 672. Děkuji

Prodáváme 20 týd. kuřice, nesou. Celoročně prodáváme levnou směs pro nosnice a králíky, nyní 25 kg za 320 Kč (prodáváme od 9 do 19 hodin vždy po telefonické domluvě). Dále prodáváme kulaté balíky kvalitně usušeného sena, průměr 160 cm. Seno je v bio kvalitě. Tel.: 737 477 773, Hrbov 42 www.novotny-hrbov.unas.cz.

Dobrý den, mám zájem o koupi garáže ve Velkém Meziříčí a blízkém okolí. Pokud zvažujete prodej garáže, prosím, zavolejte mi. S případným vykl-

zením rád pomůžu. Případně, jako odměnu za doporučení prodávajícího nabízím 5000 Kč. Děkuji. Tel.: 608 368 532

Pronajmu od 1. 9. 2023 nový byt 2+kk na ulici Školní – mezonet, vše na jih, zateplený, energ. velmi úsporný, cena 9.500 Kč + spotřeba energie. Ne dom. zvířata (psi, kočky). Tel.: 776 319 525, volat večer.

Sečeme všem, úpravy zahrad. Tel.: 777 700 901

Prodám suché palivové dřevo, smrkové cena od 1 090 Kč za metr. Nabízíme i přepravu dlouhé kulatiny. Tel.: 605 054 470

Kominictví Gašpar Velká Bíteš, provádí povinné kontroly a čištění komínů dle nv. 34/2016sb., dále vložkování, frezování, stavby a opravy komínů. Kontaktní osoba Tomáš Gašpar, tel.: 731 122 615.

Prodám suché palivové dřevo smrkové cena 1 000 Kč za metr. Tel.: 605 071 238.

 ECO Velké Meziříčí
JAZYKOVÉ KURZY

ZAHÁJEN ZÁPIS
do jazykových kurzů na školní rok 2023/24

ANGLIČTINA, NĚMČINA,
FRANCOUZŠTINA, RUŠTINA

eco-prochazkova@seznam.cz tel.: č. 602 325 108

nákup, prodej
i pronájem nemovitostí

ocenění nemovitostí
pro dědická řízení

Jiří Krča
777 732 777

Dne 19. srpna 2023 oslavil sté narozeniny pan Jaroslav Grec.

Přejeme mu hodně štěstí,
spokojenosti a hlavně hodně zdraví.

Přeje celá rodina.

beauty&beast

WELLNESS
OPĚT OTEVÍRÁME 17.9.

PROVOZNÍ DOBA
Středa až Neděle 17 až 22 hodin

SAUNOVÉ CEREMONIÁLY
Čtvrtky a Neděle od 18 hodin

 REZERVACE ONLINE

BEAUTY&BEAST
Pod Strání 2279
594 01 Velké Meziříčí
www.beauty-beast.cz

MAN Energy Solutions

BAVÍ TĚ PRÁCE NA CNC STROJÍCH?

PŘIDEJ SE K NAŠEMU SKVĚLÉMU TÝMU!

U nás najdeš:

- ✓ stabilitu nadnárodní firmy
- ✓ přátelskou a férovou firemní kulturu
- ✓ za dobře odvedenou práci motivující mzdu a něco navíc

Pro více informací napiš nebo volej.
Těšíme se na tebe.

PBS Turbo s.r.o.
Vlkovská 279, 595 01 Velká Bíteš

+420 773 500 055
 petra.petlakova@pbsturbo.eu
 www.turbo-kariera.cz

Rosteme a nabíráme:

- ✓ Obsluha CNC obráběcích strojů a brusek
- ✓ Kontrolor kvality
- ✓ Obchodník
- ✓ Elektroúdržbář elektromechanik CNC

- ❓ Hledáte perspektivní zaměstnání?
- ❓ Chcete si zlepšovat svoji kvalifikaci?
- ❓ Pracovat v moderní a prosperující české strojírenské firmě?
- ❓ Máte zkušenosti v oboru a chcete je dále rozvíjet?
- ❓ Nebo naopak zkušenosti nemáte a chcete je získat?

U NÁS TO
MOŽNÉ JE!

STAŇ SE I TY SOUČÁSTÍ SANBORNŮ

Za dobře odvedenou práci Vás čeká slušná odměna a navíc:

- 👍 zkrácená pracovní doba 7,5 hodiny denně a k tomu 5 týdnů dovolené
- 👍 příspěvek 15.000 Kč za rok na dovolenou, sport, kulturu či zdraví
- 👍 odměna 1.500 Kč měsíčně za naplněnou docházku
- 👍 vánoční odměna 5.000 Kč při dosažení cílů firmy
- 👍 ve firemní kantýně dobré jídlo za pár kaček

A HLAVNĚ -
jednáme férově
a nabízíme
jistotu práce za
dobré peníze

KONTAKTUJTE NÁS:

☎ 720 026 230

✉ filipova@sanborn.cz

VÍCE INFO NA: 📍 www.sanborn.cz/pridejte-se-k-nam

Toužíte po nové koupelně?

Navštivte naše koupelňové studio ve **Velkém Meziříčí**
Pod Hradbami 2002/1 Rádi Vás uvidíme.

💡 PORADÍME

📄 NAVRHNEME

🚚 DOVEZEME

☎ 778 531 326

@koupelnyvm@maro.cz

www.maro.cz

ZZN HOSPODÁŘSKÉ POTŘEBY, a.s.

www.zznhp.cz

LEIFHEIT

LEIFHEIT - Výjimečná AKCE **Sleva 20 % na vše** **POUZE 14. 9. 2023!**

Profesionální
pomocník při žehlení,
vytírání i čištění!

Budeme se těšit na vaši návštěvu na prodejně ve **Velkém Meziříčí, Třebíčská 2174.**

SOCIÁLNÍ SLUŽBY MĚSTA VELKÉ MEZIŘÍČÍ

Pozvání na koncert

Naši sousedé, pracovníci z Domova pro seniory Velké Meziříčí, nás pozvali na koncert v rámci jejich zahradní slavnosti s názvem „Není Karel, jako Karel“ pod krásnou pergolu v parku u domova.

Koncert se konal 19. července za letního počasí a zúčastnilo se ho na 70 seniorů a zaměstnanci domova.

Úvodní slovo měla ředitelka Domova pro seniory Velké Meziříčí Šárka Kubátová. Při zahájení k seniorům promluvil hejtmán Kraje Vysočina Vítězslav Schrek, který spolu se zaměstnanci domova zavzpomínal na časy, kdy v něm působil jako ředitel.

Zábava to byla skvělá, zazněly známé písně od Karla Gotta, Hašlera, Černocho, Štědrého či Zicha. Seniori hádali názvy písní či jména interpretů. Společně si zazpívali, zatleskali a nechyběl hudební předávek.

DĚJE SE V KNIHOVNĚ tentokrát na téma TO JSTE VY

MĚSTSKÁ
KNIHOVNA
Velké Meziříčí

O sestavě na naší straně hřiště jsme již psali v článku s podtitulkem **To jsme my.**

Kdo ale stojí za pomyslnou sítí, chcete-li před výpůjčním pultem? Kdo do knihovny přichází? No ano, to jste vy! Průkazku do knihovny má každý osmý obyvatel Velkého Meziříčí a jeho místních částí.

Tak koho tady máme. Především již zmíněnou velkou skupinu registrovaných čtenářů. Například loni předkládalo při příchodu svou kartičku 1376 milovníků klasických i zvukových knih, společenských her a časopisů. Toho roku si každý z nich odnesl domů ke čtení průměrně 43 titulů. Za tímto účelem přišlo 21 774 návštěvníků.

Návštěvníkem je ale též osoba neregistrovaná. Bud' využívající čtenářský průkaz někoho jiného, a to nevidíme vůbec rádi, nebo přicházející za účelem průkaz nevyžadujícím, a to zas rádi vidíme moc. Do celkového počtu hostů, které jsme tady zahlédli na vlastní oči, započítejme ještě 242 milovníků internetu a 5053 účastníků akcí. Celkem 27 069! Moderní doba a Český statistický úřad ještě žádají připočítat uživatele on-line služeb. Virtuálně jsme jich přivítali 25 224. Tedy suma sumárum loni 52 293 návštěv. Děkujeme s vírou, že jste a zůstanete u nás spokojeni!

text: Ivana Vaňková, foto: Josef Hřeben

ZE ZÁMKU

DÍL 21: CÍSAŘSKÉ MANÉVRY

V letošním roce si připomínáme 114 let od císařských manévru. Ty se v okolí Velkého Meziříčí konaly na počátku září roku 1909. Kromě samotného vojska se sem sjela řada významných osobností, mezi kterými nechyběl rakousko-uherský císař František Josef I., německý císař Vilém II. a následník trůnu František Ferdinand d'Este. Několik připomínek na tuto událost se nachází také v muzejních sbírkách, některé z věcí pak uchovávají jako vzpomínku majitelé zámku.

V zámeckých expozicích je například vystaven průkaz opravňující ke vstupu do prostoru, kde se manévry konaly. Vyhotoven byl na konkrétní jméno a byl opatřen pořadovým číslem, v našem případě se

jedná o průkaz číslo 1479. V rámci prohlídkového okruhu návštěvníci nahlédnou také do ložnice, která v době manévru patřila rakousko-uherskému císaři. Prohlédnout si v ní mohou dřevěnou barokní postel, ve které František Josef přenocoval.

Jako připomínka významných hostů na zámku zůstaly uchovány jejich podpisy, a to obou císařů, arcivévodou Karla, následníka trůnu Františka Ferdinanda d'Este a jeho manželky Žofie.

V archivních fondech se nachází také množství fotografií, které průběh manévru dokumentují. Zaznamenány jsou nejen momenty přímo z terénu, ale také například slavnostní výzdoba před velkomeziříčským zámkem.

Právě na slavobráně a na vstupní bráně vedoucí na nádvoří byly zavěšeny velké

ovály zdobené moravskou a rakouskou orlicí. Na kruhovém plátně pak byly vyvedeny iniciály německého císaře Viléma II. a rakousko-uherského císaře Františka Josefa I.

V rámci manévru byly zhotoveny také různé upomínkové předměty. Ve sbírkách muzea se tak můžeme setkat s medailí, na které je zobrazen jak František Josef I., tak i jeho německý protějšek Vilém II. Medaile o průměru necelých 3 centimetrů obsahuje také dvojjazyčné české a německé sdělení, že se jedná o upomínku na císařské manévry u Velkého Meziříčí na Moravě v roce 1909.

Světlo světa spatřily rovněž vzpomínkové pohlednice, kterých bylo vydáno hned několik druhů. Jednalo o barevné okénkové pohlednice s různými pohledy na město a zámek hraběte

Františka Harracha. Pověštinou na nich nechyběli oba dva císaři, v některých případech byli vyobrazeni i další významní účastníci, jako byl například následník trůnu František Ferdinand d'Este či arcivévoda Evžen.

Jelikož manévry byly velmi sledovanou událostí, byli zde přítomni také zpravodajové jednotlivých listů. Díky tomu o událostech referovaly Lidové noviny, Národní listy či Rovnost, přičemž právě originály článků z Rovnosti se v našem archivu nacházejí.

Text a foto: Lucie Pavelcová

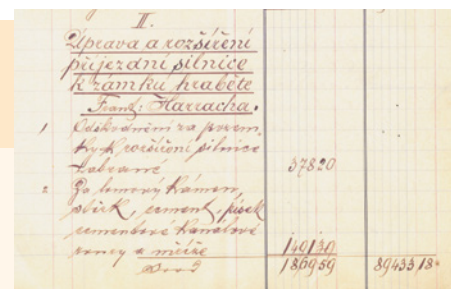
PŘEDCHOZÍ DÍLY
NAJDETE ZDE

SOUPIS VÝDAJŮ

Manévry se samozřejmě netýkaly pouze zámku, ale žilo jimi celé město. V rámci příprav byla ve městě provedena řada úprav. V archivu nalezneme dokument „Přehledný soupis výdajů vzešlých následkem císařských manévru městské obci Velkému Meziříčí“, kde jsou jednotlivé práce a úpravy sepsá-

ny a samozřejmě také vyčísleny. Díky tomu víme, že město investovalo nejen do předláždění silnic či opravy školních budov, městské věže a radnice, ale pořídilo také nosítka pro nemocné, obvazy a jiné antiseptické potřeby či hasicí přístroje s příslušenstvím. Peníze byly vyčleněny také na výzdobu města

a veřejných budov, na opravy památných soch na náměstí či na přípravné práce k ubytování vojska.

TÝDEN MOBILITY NABÍDNE STEZKU I POHÁDKU

Zdravé město Velké Meziříčí pořádá tradiční zářijovou akci v rámci Evropského týdne mobility. Spolupracuje na ní s místními Chaloupkami na Ostrůvku, Dózou – střediskem volného času a Kopretinou – centrem pro rodiče s dětmi.

A co letošní ročník nabídne? Zažít můžete quest neboli Velkomeziříčskou hledačku, cyklistický výlet, dopravní stezku, akci zdravé a bezpečně na dopravním hřišti, malování na silnici, orientační běh zámeckým parkem nebo zhlédnout pohádku O vytrvalém princovi.

Tina Kárníková

PODPOŘTE KÁVU OD SRDCE A PŘÍSPĚJTE DO SBÍRKY

Pátý ročník dobročinné akce Káva od srdce je tu, konkrétně se uskuteční od 15. do 17. září. Tato „víkendová kavárna“ má za cíl finančně pomoci vybrané místní rodině, kterou postihly zdravotní obtíže. Letošní sbírka patří dvanáctileté Terezce Dovicové. Ta žije s mozkovou obrnou, pohybuje se pomocí vozíčku a pravidelně absolvuje fyzioterapie, které jí pomáhají být samostatnější. Přijďte tak, prosím, přispět na dobrou věc a zároveň si u toho pomáhaní vychutnat výbornou kávu či zákusek.

Akci každoročně zajišťuje skautské středisko Velké Meziříčí a spolupracuje na ní spousta dobrovolníků, nejen z řad středoškoláků. Káva od srdce také patří jako jedna ze tří finalistů soutěžní ankety Cena Gratias Tibi do kategorie pod 30 let. Podpořit ji svým hlasem můžete do 25. září, vyhlášení ceny se uskuteční 26. září v pražském divadle Vzlet.

Tina Kárníková

DNY OTEVŘENÝCH ATELIÉRŮ SE BLÍŽÍ

První říjnový víkend, tedy 7. a 8. 10., můžete zhlédnout výtvarné umění v rámci třináctého ročníku akce Dny otevřených ateliérů (DOA). Ateliéry i dílny veřejnosti ukáží umělci z řad malířů, sochařů, dřevorezbařů, švadlen, šperkařů... Těšit se však můžete i na nevěšední styly tvorby a výrobků.

Na Velkomeziříčsku máte možnost vidět díla od více než 40 řemeslníků a výtvarníků. Prostory se však nenachází pouze přímo ve Velkém Meziříčí, ale i v Mostišťích, Dolních Radslavicích, Oslavicích, Křižanově, Tasově, Radostíně nebo Moravci. Celý soupis ateliérů na Vysočině včetně otevírací doby naleznete na oficiálním webu DOA www.doavysocina.cz.

Mirka a Barbora Špačkovy, 7. a 8. 10. 10:00–17:00, Moravec 101 – so-

chy, malba, ilustrace

Ateliér Bíbrová–Pejchal–Pejchalová–Štěpánek–Vomelová, 7. a 8. 10. 10:00–17:00, U Bašty 124/1, VM – akvarely, reliéfy, olejomalby, šperky, malby akrylem

Jana Mikysková, 7. 10. 10:00–22:00, Radostín nad Oslavou 27 – obrazy a plastiky, ukázka netradičních výpalů keramiky

Manželé Hikešovi, 7. a 8. 10. 13:00–19:00, Oslavice 18 – keramika

Ivo Karas, 7. 10. 10:00–20:00, Meziříčská 316, Křižanov – ambrotypie

Ateliéry VM (Adéla Horká, Alice Trojanová, Andrea Hladíková, Cedulář, Jan Dvořák, Kateřina Stejskalová, Marek Milota, Marek Musil, Martina Kadlecová, Michal Fejfar, Milan Tůma, Monika Krchňáková, Tomáš Hála, Olga Staňko-

vá, Petra Janoušková, Zdeňka Tůmová), 7. a 8. 10. 13:00–17:00, Ke Třem křížům 1234 (sýpka) – knihařská tvorba, klobouky, šperky, kovové sochy, železné objekty, misky, koláže, módní doplňky, nože, kěrky, skleněné a smaltované obrazy

Jitka Valová, 7. 10. 10:00–17:00, Ořechovská 230, Křižanov – Tiffany vitráže

Ateliér pod krásnou horou (Veronika Netolická), 7. a 8. 10. 13:00–18:00, Mostišťe 34 – keramika, svíčky, dekorace

Společní vystavovatelé (Libuše Koutoučková, Lubomír Procházka, Jana Lamačová, Hana Hladíková, Veronika Šoškolová, Marie Šabacká, Eva Horká, Eva Kytnarová, René Fučík, Hana Horká, Božena Mikysková, Libuše Exslerová), 7. 10. 10:00–16:00 a 8. 10. 9:00–16:00, Náměstí 17 (Jupiter club) – obrazy na plátně, skle, keramice, porcelánu, akvarely, bytové a oděvní doplňky, keramika, vyšívání obrazy a ubrusy, pletené a háčkové výrobky, perníčky, svíčky, keramika, zavinovačky, malování na obličej

Sklárna Karlov (Lukáš Verner, Jaroslav Svoboda), 7. 10. 6:00–13:00, Karlov 31, – hutní sklo, skláři při práci

Tomáš Dufek, 7. 10. 9:00–17:00, Dolní Radslavice 2 – netradiční hudební nástroje

Aliterra, 7. 10. 10:00–17:00, Tasov 3 (stará škola) – hmatové sochařství nevidomých

Lidmila Dohnalová, 8. 10. 10:00–16:00, Budišov 50 (fara) – akvarely, kombinovaná technika

-red-

OHLÉDNUTÍ ZA ŠKOLNÍM ROKEM

Základní škola a Praktická škola Velké Meziříčí je sice menší, přesto se zapojuje do projektů a akcí regionálního i národního významu.

V letošním školním roce jsme ukončili několikaletou spolupráci s Pedagogickou fakultou Univerzity Palackého v Olomouci v rámci projektu Systémová podpora kariérového poradenství a tranzitních programů žáků se SVP pro ČR. Tento projekt byl zaměřen na střední vzdělávání na praktických školách a výsledky byly poskytnuty ministerstvu školství pro probíhající a plánovanou reformu této oblasti školního vzdělání. Další aktivitou je zapojení do projektu Kraje Vysočina Učíme se ze života pro život. Díky tomu jsme získali nové poznatky, ověřili si výukové materiály a pořídili jsme nové materiální vybavení pro výuku. Také jsme se zapojili do krajského projektu Poskytování bezplatné stravy dětem a do doučování žáků škol v rámci Národního plánu obnovy.

Byli jsme aktivní i v kulturních, sportovních a společenských akcích. Ve spolupráci s městskou knihovnou jsme v dubnu organizovali krajské kolo recitační soutěže Já a básnička. Záštitu převzal místostarosta města Martin Kaman a zúčastnili se jí žáci z osmi škol Kraje Vysočina. Již tradičně jsme pořadateli krajského kola Atletického čtyřboje. Na slavnostním zahájení pozdravil soutěžící starosta města Alexandros Kaminaras. Velké poděkování patří pracovníkům městské knihovny a střediska volného času Dózy a paním ředitelkám za spolupráci při organizaci těchto akcí i dalších aktivit v průběhu školního roku. Sportovní úspěchy byly doplněny získáním bronzové medaile v celorepublikové soutěži Sazka – olympijský víceboj. Významné bylo zapojení žáků do výtvarné soutěže Požární ochrana očima dětí a mládeže. Vedle ocenění v okresním a krajském kole se naše žákyně stala vítěžkou národního kola. Aktivně se zapojujeme do

tradiční vánoční a velikonocní výstavy v Jupiter klubu. Dosáhli jsme úspěchu i v oblasti environmentálního vzdělávání. V rámci celostátního programu Recyklohraní aneb Uklidme svět naše škola obsadila 5. místo v Kraji Vysočina a 50. místo v celostátním žebříčku. Jsme také pravidelnými účastníky akce Čistá Vysočina, projektu Uklidme Česko a celostátní dobrovolnické akce 72 hodin, kterou pořádá Česká rada dětí a mládeže s cílem zvelebení veřejného prostoru. Škola je držitel certifikátu Zdravá škola, je zapojena do projektů Mléko do škol a Ovoce do škol.

Závěrem mi dovoluje poděkovat městu Velké Meziříčí za poskytnutí propagačních předmětů a zázemí pro pořádání našich aktivit, všem spolupracujícím organizacím a pracovníkům naší školy za práci a ochotu podílet se na mimoškolních aktivitách nejen pro naše žáky.

Josef Prokop, ředitel školy

Vzhledem k našemu věkovému průměru bojujeme nejen s poruchami zdraví, ale také s tendencí schovat se do své ulity a moc se nesnažit o aktivitu. Možností, jak jen nesedět doma a pozorovat vlastní problémy, je řada. Dětem začíná školní rok a pro nás trochu taky. S prázdninami jsme se rozloučili posezením u grilu. Bylo nás

JAK SI ŽIJEME TEĎ

tam hodně, nejen kvůli špekáčkům. K dobré sousedské náladě přispěla dvojice s kytarou, která nám připomněla naše zážitky u táboráků. Písničky byly z jiného soudku, než jsme zvyklí zpívat u harmoniky, připomněly i začátky slavného Semaforu. Péče o nás pečovatelkami byla opravdu vzorná, zvláště pak děkujeme organizátorce našeho pravidelného grilování Radce. Z činností našich pečovatelek nelze také nevzpomenout akci, kterou jsme pracovně nazvali Michelské hvězdy pro Hanku. Tato žena nás pravidelně vede ke společným akcím a věnuje nám hodně času. Proto když se v katalogu Magnetu objevily bílé zástěry s Michelskými hvězdami, neváhali jsme. Byli jsme rádi, že měla z našeho dárku radost.

Chystáme se pokračovat i v práci našich 2 kroužků – literárního a němčiny. Literární kroužek se bude scházet každé pondělí v obvyklém čase. Zahájíme ho tentokrát četbou románu Jana Eyrová a povídáním o staré Anglii. Na němčinu nás zbylo 5. Vzhledem k věku účastníků je to stejně obdivuhodné.

Tak si tu tedy žijeme ve volném čase. Jsme ve všem mnohem pomalejší, všechno nám připadá složitější. Ale jsme tu a nevzdáme to. Tak se i vy mějte dobře!

Klienti DPS

DĚTI, HOKEJ, NEMOCNICE, TO JE MŮJ ŽIVOT

Zdravotní sestra Jana Hladíková z Velkého Meziříčí je Andělem mezi zdravotníky roku 2023. Zvítězila v celorepublikovém projektu. Do soutěže ji přihlásilo vedení Nemocnice Třebíč, kde pracuje na jednotce intenzivní péče, a to na základě jejího přístupu k pacientům. Dokáže je vyslechnout, pochopit, podržet za ruku i povzbudit. Najde si pro každého chvíli, i když je v jednom kole. Pomáhá totiž ještě na oddělení následné intenzivní péče v Nemocnici sv. Zdislavy v Mostištích, dělá zdravotní sestru hokejistům HHK a vychovala pět dětí. Čtyři vlastní a k nim syna od zemřelé kamarádky. A při tom všem i sama zažila, jaké to je být pacientkou. Jana Hladíková je ráda s lidmi a ještě raději jim pomáhá.

MARTINA STRNADOVÁ

Zdravotní sestrou jste chtěla být odmalíčka?

Ano, věděla jsem to už na základní škole. Můj nejstarší bratr, Jindra Hubl, dělá na záchraně. To on byl mojí motivací, k němu odjakživa vzhlížím. Můj velký bratr jezdil se sanitkou, povídal o svém zaměstnání a pro mě byl něco jako bůh.

Kudy vedla vaše cesta na JIP?

Hned po maturitě jsem nastoupila na krční oddělení Fakultní nemocnice u sv. Anny v Brně. Už tam jsem byla na JIP. Potom jsem přešla na stejné oddělení do bohunické nemocnice. Krční totiž bylo vždycky mým snem. Ale bohužel, umřela mi maminka, já už jsem v té době měla

děti, a tak jsem nemohla dál dojíždět do Brna. Nastoupila jsem jako zdravotní sestra do zdejšího domova důchodců. Ta práce má své kouzlo a vážím si děvčat, která ji dělají. Nicméně, byla jsem zvyklá na intenzivní péči a když jsem dostala možnost jít na JIP do Mostišt, neváhala jsem. Potom jsem si udělala specializaci pro intenzivní medicínu. S touto kvalifikací jsem v roce 2009 přešla na interní a neurologickou JIP v Třebíči, a jsem tam moc spokojená. Mísí se tam cévní mozkové příhody, infarkty, srdeční selhání i psychiatrické diagnózy, každý den je jiný, a přitom moc hezký. Ale v Mostištích jsem částečně zůstala. Někdy mám služeb víc a jsem unavená, ale do Mos-

tišt' jedu jako domů. Je to moje srdeční záležitost.

Jak do toho všeho zapadá hokej?

Když má člověk čtyři bratry, dívá se odmalá na hokej. Takže mě to baví odjakživa. Jezdila jsem ve volném čase na utkání a jednou v Bíteši došlo k úrazu. Zasáhla jsem a pomohla. Pak se mě kustod velkomeziříčského týmu zeptal, proč zachrajuju v Bíteši a ne u nás. A od té doby dělám zdravotní sestru HHK – všem týmům od těch nejmenších až po áčko. A mám kluky moc ráda.

Zvládnout při tom kolotoči tolik dětí asi nebylo jen tak.

Ted' už jsou všechny dospělé. Když byly

ještě malé, tím, že jich bylo pět, navzájem si pomáhaly. Mezi nejstarším synem Jakubem a Elinkou je deset let a mezi nimi jsou Vašík s Vojtíškem. A k nim patří i Mareček, syn od mojí kamarádky. Zemřela, když byl ještě malý. A protože bydleli blízko nás a Mareček kamarádlil s naším Kubou, byl u nás pořád. Jeho táta se o něj samozřejmě staral, ale já jsem ráda pomohla, učila jsem se s ním, prožívala jsem s ním všechno. Je mezi námi jiné pouto, není to jen dítě od sousedů, je můj. Jednoduše, dětí mám pět. A protože jsou skvělé, šlo to všechno v pohodě zvládnout. A taky díky manželovi. Mám toho nejhodnějšího muže na světě!

Intenzivní medicína je náročná. Jak se vyrovnáváte se smrtí pacienta?

Nikdy jsem se nenaučila říct si – takový je život. Kolikrát slzičku uroním. Ale pomáhají mi mé dva světy. Z toho nemocničního, kde lidé prožívají bolest, uteču do hokejového mezi mladé, šikovně borce plné radosti z pohybu, tam čerpám sílu. Samozřejmě, že mým největším světem jsou moje děti, rodina. Hokej je pro mě relaxace a jsem tam šťastná.

Můžete ve stručnosti popsat svůj pracovní den?

Ráno přijedu do práce, přeberu si své pacienty. Losujeme si je, aby to bylo spravedlivé. Začínám ranní hygienou, potom následují veškerá vyšetření a odvážení pacientů na CT, ultrazvuky nebo jejich překládání na oddělení. Do toho je sem tam nějaký příjem, víceméně každý den. V podstatě se člověk nezastaví. Moc nám teď ulevilo zřízení urgentního příjmu. Sanitky jezdí tam a k nám se pacient dostane už se zajištěnou žílou apod. Ale pořád jsme na JIPce, nevíme, kdy budeme resuscitovat. Večer předám službu a jdu domů, ale v hlavě mám stále – udělala jsem všechno? Nejde za tím udělat čáru. Jen moje středy a soboty jsou jiné. Rychle předám pacienty a šup na zimák, abych včas stála na značkách. Beze mě totiž nesmí začít utkáni.

Neláká vás práce na nějakém klidnějším oddělení?

Ne, tady je to akční a já jsem šťastná, když se podaří zachránit život. Když vidím, v jakém stavu k nám lidé přijedou, nemohou dýchat, mají v očích panickou hrůzu a my jim pomůžeme, zajistíme je, uklidníme, podržíme za ruku a řekneme: Nebojte se, my vás nedáme. Ten člověk se najednou zklidní. A za pár dní mi pak poví, děkuju, že jste u mě stála. To je to nejlepší, co může být!

Ale asi i na JIP se objeví nepříjemný pacient, který tzv. prudí. Máte na to nějaký fígl?

Mně snad ani nevadí, že prudí, říkám si, že ho k tomu něco vede, snažím se ho pochopit. I když taky se občas musím kousnout do rtu, jít za roh a bouchnout do zdi. Ale víc mi vadí pacienti alkoholičci, kteří mají ke čtyřem promile, kopou do nás... říkám si, že oni už jsou vlastně taky nemocní, ale i tak mi to vadí.

A co ti, kteří vědí všechno líp, protože mají informace z internetu? Dnes už neplatí, že co řekne doktor nebo sestra, je svaté, že?

Bohužel, neplatí. Často není problém s pacientem, ale spíš s rodinou. Lidé by se měli zamyslet nad tím, že lékař je vždycky nejvíc. To on roky studoval, zatímco oni na internetu za pět minut vysokou školu neudělají. Ale naši doktoři jsou tak šikovní, že tohle všechno zvládnou. Promluví s nimi a nedají se. Moc si jich vážím za to, jak s lidmi komunikují.

Chci vyzdvihnout, že jeden za druhým stojíme a máme ten nejlepší kolektiv, jaký může být. Máme vynikající doktory a já mám tu nejlepší primářku na světě – i na interně, i na neurologii – ať je to Lenka Mrázová nebo paní primářka Vošmerová, jsou to dámy. To stejně platí pro Mostiště, i tam jsou lékaři vynikající a kolektiv výborný.

” Zdravotní sestra je nejhezčí povolání, jaké může být.

Netajíte se tím, že máte za sebou těžkou operaci. Ocitla jste se tak v jiné roli, než jste zvyklá. Co vám to dalo?

Zaplatpánbůh, už je to pět let od operace nádoru na mozku, kvůli kterému jsem oslepla na jedno oko. Musím poděkovat panu doktoru Masopustovi, který nádor odoperoval a zachránil mě. To, že se mi zrak vrátil, je takový malý zázrak.

Od té doby se na práci lékařů, sester, sanitářů dívám jinak. Byla jsem ležící, nesměla jsem se deset dní vůbec pohnout. V tu chvíli jsem lépe pochopila vše kolem toho, třeba polohování a podobně.

Byla to pro vás cenná zkušenost?

Určitě. Probudila jsem se, měla jsem kyslík, na sobě drátky a chtěla jsem si všechno sundat a zvolna se nadechnout. Tehdy mi došlo, proč to někdy pacienti dělají.

A navíc, mohu svoji zkušenost předávat dalším. Přijdou lidé s nádorem, mají strach, nevědí, co bude. Povzbudím je, ať věří v to dobré. Popíšu jim, že jsem oslepla na jedno oko a myslela jsem, že už vidět nebudu, ukážu jim jizvu přes celou hlavu a oni vidí, že i přes to všechno jsem se zase vrátila do práce. Bylo to sice těžké, ale když má člověk při sobě

rodinu a přátele, všechno jde líp. Mně v nemoci moc pomohli i Lucinka Gachi a Michal Báňa, jsou při mně vždy, když mám nějaké trápení. Za jejich přátelství jsem vděčná.

Stal se vám v práci nějaký příběh, který se vám vryl do paměti?

Když jsem dělala u sv. Anny, měli jsme na oddělení jednu paní, maminku dvou dětí, po celkem banální operaci. Bylo to před Vánoci. Najednou se něco pokazilo, museli jsme resuscitovat, ale vypadalo to špatně. Já nechodím do kostela každých týden, ale jsem věřící. Takže jsem si celou dobu říkala: Pane Bože, prosím Tě, to nemůžeš těm dětem udělat, musíš ji vrátit. A ono se nám to podařilo. Paní odešla domů a asi po měsíci se vrátila, aby mi řekla: Sestřičko, vy jste mě držela, abych se vrátila. Já jsem vás viděla. Nevím, jestli je tohle příběh na zveřejnění, ale pro mě to byl strašně silný zážitek. Vím, že takhle to dělat musím.

Řada sester svou práci vzdá kvůli penězům a těžkým podmínkám. Nemocnicím chybí. Vy po tolika letech praxe můžete srovnávat. Je to o tolik horší než dřív?

Přibýlo strašně moc papírování. Člověk to udělá, když musí, ale já jsem nechtěla být sekretářka, chtěla jsem být u lidí. Ano, je nás málo. Já mám po třiceti letech krásný plat, nestěžuji si, ale děvčata čerstvě po škole mají plat podobný jako prodavačky v Lidlu. Nesnižuju prodavačky, vůbec ne, ale z práce jdou večer domů a spát. Sestry chodí na služby v sobotu, v neděli, a k tomu mají navíc noční. Nepravidelný režim. Často se jim bortí vztahy. Když pak nejsou ani finančně ohodnocené, nemají motivaci. Kdybych neměla nejúžasnějšího muže na světě, asi bych to taky takhle dělat nemohla. Podpora partnera je strašně důležitá.

Potenciální zájemce odrazuje i dlouhé, sedmileté studium sester. Dřív byla zdravotka na čtyři roky a byla to prestižní škola. To dnes už neplatí. My jsme za ty čtyři roky byly perfektně připravené, měly jsme hromadu praxe a šlo to. Myslí si, že stejně by to šlo i teď!

Co byste řekla zájemcům o obor zdravotní sestra?

Mám už hodně sestřiček, které jsem poslala na zdravotku. Řekla bych jim, že je to to nejhezčí zaměstnání, které může být. Peníze nejsou všechno, ale když vám někdo řekne – sestřičko, vy jste mě zachránila, vy jste se mnou byla, když mně bylo nejhorší, to je ta nejlepší odměna.

Zjevně je zbytečné ptát se vás, zda jste někdy chtěla dělat něco jiného.

Nikdy bych neměnila.

Zapomenutí HRDINOVÉ

Velké Meziříčí má bohatou historii, do které se zapsala nejedna osobnost. Na některé se ovšem zapomíná. Mezi takové patří i legionáři. V našem seriálu chceme připomenout osudy některých z nich.

PŘES HALIČ A SIBIŘ DO STAROSTENSKÉHO KŘESLA

Vilém Souček byl obchodníkem, a nakonec se pustil i do politiky a dotáhl to až na post starosty Velkého Meziříčí. Pojdme se seznámit s jeho osudem.

Vilém Souček nebyl rodákem z Velkého Meziříčí, narodil se 15. prosince 1895 v Horních Borech v domě číslo popisné 4 jako syn rolníka Jana Součka, jenž byl synem rolníka Jana Součka a jeho ženy Marie rozené Sýkorové. Matkou Viléma byla Anastázie, dcera Bartoloměje Brabce z Horních Borů a jeho manželky Anny rozené Kolumbové. Vilém měl dva bratry, Jana a Jaroslava, a sestru Albínu. Jan převzal rodinné hospodářství v Horních Borech. Jaroslav se vyučil řezníkem a Vilém obchodním příručím.

Před válkou pobýval v Kloboukách u Brna a do války šel se 14. zeměbranceckým pěším plukem. Rukoval 15. března 1915 do Hallu v Tyrolích a na frontu odešel 28. dubna 1915. Bojoval na ruské frontě a 7. června 1916 v Lucku padl do ruského zajetí. Umístěn byl do Smolenska, kde pracoval jako kočár u gubernátorské správy. V zajetí pobyl necelé dva roky a 28. února 1918 nebo 21. března 1918 vstoupil (přihlásil se už 1. března 1917) do československých legií, konkrétně k 5. střeleckému pluku, který nesl jméno Pražský T. G. Masaryka. S ním se pak podílel na obraně magistrály v úseku Barnaul – Tomsk.

Jeho pluk odjel z Ruska na lodi Amerika. Ta z Vladivostoku vyplula 23. dubna 1920 a v Terstu zakotvila 7. června 1920. Vilém byl demobilizován 19. listopadu 1920. Po válce si ve Velkém Meziříčí otevřel svůj vlastní obchod se sklem, porcelánem a kuchyňským nádobím, který se později změnil na obchod se zbožím smíšeným a koloniálním (dům v Dalimilově ulici číslo popisné 85 koupil od židovské obchodnice Charlotty Fischerové). Dnes tu provozuje obchod s módním zbožím jeho vnučka Marie Babáková.

V Brně u sv. Tomáše se 7. června 1924 oženil s dvacetiletou tovární úřednicí z Velkého Meziříčí Blaženou, dcerou malířského mistra Ignáce Kupky a jeho ženy Antonie rozené Pokorné z Dolní Bobrové. O rok později se jim narodil syn Vilém.

Úspěšný obchodník nakoukl i do místní politiky. V dubnu 1938 byl za národní socialisty zvolen do městského zastupitelstva a stal se druhým náměstkem starosty P. Františka Procházky. Ve funkci skončil v roce 1940. Po dobu druhé světové války byl internován. Hned po válce se stal místopředsedou MNV a v roce 1946, po parlamentních volbách, byl zvolen starostou města Velkého Meziříčí. Ve funkci pak skončil v po únorovém převratu v roce 1948. Zemřel 21. října 1968.

Petr Chňoupek

KŘÍŽOVKA O CENY

Autor křížovky: Jaromír Kvíčala

POMŮČKA: AGA, ASY AZINY KEA, ORO	SPZ OSTRAVY	4. TAJENKA	TRNITÝ KEŘ	SLOUČE- NINY DUSÍKU	SEDMÁ VELMOC		NIŽŠÍ TURECKÝ DŮSTOJNÍK	ZNAČKA MOLYB- DENU	OSEKAT	LOŠOSO- VITÁ RYBA		INICIÁLY BÁSNÍKA NEUMAN- NA	ODVAR Z BYLIN	MAĎARSKÝ SALÁM	ŽENSKÉ JMÉNO	
OBESTŘÍT						JEDNO ZE JMEN KOMEN- SKÉHO					STYDLI- VOST					
ZABIJÁCI						1. TAJENKA										
TVŮRCE KOPIÍ								PATŘÍCI EVÉ					INICIÁLY ROSTANDA			
	DOMÁCKY JANA						PCHÁČ					ITALSKY „ZLATO“				
	POKLADNA						DOMÁCKY ELMAR					VÝTAH				
LÁZEŇSKÉ LÉČBY					SAMEC OVCE						VTÁHNOUT					
					OBRAZOVKA POČÍTAČE						VŘENÍ					
CITO- SLOVCE PORO- ZUMĚNÍ				MÍŠENEC						POKÁRÁNÍ						
				NADÁVATI						TYRAN						
PŘEDLOŽKA			ITALSKÁ HEREČKA						VÁNOČNÍ RYBA					SBOR STATISTŮ	ANALO- GOVÉ POČÍTAČE	
			JEDNOTKA HMOTNOSTI						RUDNÝ NEROST							
BESÍDKA								JIHOAMER. TANEC								
								ČAPÍ NŮSEK								
	SNAŽIT SE PRÍMĚT						SKLENÁŘ- SKÝ TMEL					SPĚCH				
	PRAŽSKÁ ČTVRT						OPICE					STOČENÝ PRAMĚN VLASŮ				
DOMNÍVAT SE						ŠPATNÝ MALÍŘ						DOVED- NOST (zastarale)				
						ZNAČKA PRO TÓN						OTROK				
SMYČKY				ODLIŠNĚ					SEVEŘAN					MPZ POLSKA		
				KVŮLI					HAFANI					DRUH PAPOUŠKA		
TOHLE			MUŽSKÉ JMÉNO							NÁPOJ						
			ZNAČKA ASTATU							ZNAČKA ELEKTRON- VOLTU						
VAŘENÉ VEPŘOVÉ MASO						2. TAJENKA										
ROČNÍ OBDOBÍ					MAJETEK							STARO- ŘÍMSKÁ PLATIDLA				

ZŘÍCENINA HRADU DUB

Zdroj textu: turistikavm.cz

Na návrší východně od obce je v borovém porostu ukryta zajímavá zřícenina zdejšího raně (viz tajenka 1) hradu. Ve formě predikátu je hrad uváděn zřejmě už v roce 1233 jako Tasov a v roce 1292 jako (viz tajenka 2). Už v roce 1550 byl však pustý. Samotný hrad se rozkládá na nevysokém (viz tajenka 3) v ohybu řeky Oslavy. Od předhradí je oddělen asi 3 metry hlubokým příkopem.

Z hradu se zachovalo klenutí obytné věže (někdy mylně pokládáné za vstupní věžovitou bránu), v terénu lze rozpoznat zbytky okružní hradby a příkop, který odděloval (viz tajenka 4) předhradí.

Dále zde můžeme vidět zbytky brány, základy hradního paláce a příkop. Naskýtá se odtud krásný výhled do zalesněného údolí Oslavy.

Tajenka z minulého čísla: mēlké mísy, nesnesitelný, ůctyhodné, odtokový

Výherci:

Ludvík Bradáč, Velké Meziříčí

Miroslava Demlová, Tasov

Jindřich Hammer, Velké Meziříčí

DÍL 81: STARÝ HŘBITOV NA MORÁNI

Hřbitov byl používán od 16. století až do poloviny století dvacátého.

Původně byl hřbitov kolem kostela na náměstí. V polovině 16. století však ve městě řádil mor a mrtvé nebylo kam pohřbívat. Pohřbili je tedy kolem nedávno postaveného kostela Nejsvětější Trojice. Od té doby se hřbitovu říká Morán. V průběhu 16. století došlo ve městě několikrát ke změně konfese. Jednou to byli katolíci, podruhé nekatolíci, zkrátka pěkný zmatek. Příslušníci většinového vyznání vždy obsadili hlavní kostel na náměstí a na menšinu pak zbyl kostel „na krchově“. Využíval se k němu i hřbitov. Když v 18. stol. císař Josef II. zakázal používat hřbitovy uprostřed obcí, zůstal pouze hřbitov Moránský. Sloužil až do května 1945, kdy byl zasažen bombardováním a pohřbívat se na něm, až na výjimky, přestalo. Proto se zde dochovaly hroby významných osobností 19. a první poloviny 20. století, a také litinové náhrobní kříže, které na funkčních hřbitovech už dávno byly nahrazeny novějšími.

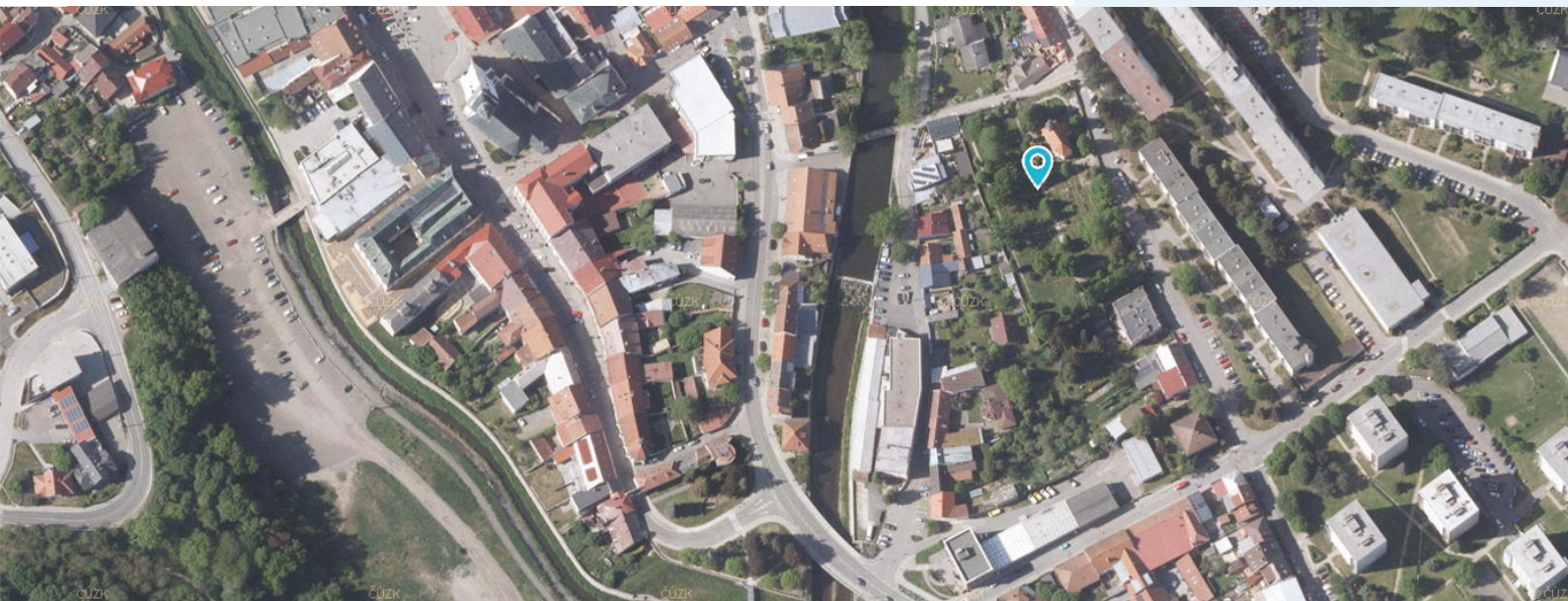

Text: Marie Ripperová
Foto: Petr Chňoupek

Interaktivní mapa
památek ve městě:

MĚSTO POD LUPOU

KALENDÁŘ AKCÍ

KINO

Kinosál JC, Náměstí 17
8. 9. 2023, 19:30 hodin
Sestra II

9. 9. 2023, 19:30 hodin
Gran Turismo

10. 9. 2023, 18:30 hodin
Němá tajemství

14. 9. 2023, 16:30 hodin
Malá mořská víla
Zlevněná projekce nejen pro seniory

15. 9. 2023, 18:00 hodin
Barbie

16. 9. 2023, 19:30 hodin
Oppenheimer

20. 9. 2023, 18:00 hodin
Nikdy neříkej nikdy

21. 9. 2023, 18:30 hodin
#Annaismissing

22. 9. 2023, 19:30 hodin
Bod obnovy

24. 9. 2023, 18:30 hodin
Dvě slova jako klíč

27. 9. 2023, 19:30 hodin
After: Odloučení

29. 9. 2023, 17:00 hodin
Mezi živly

30. 9. 2023, 19:30 hodin
Expend4bles: Postr4datelní

Změna programu vyhrazena.

DIVADLO

23. 9. 2023, 20:00 hodin
Jupiter club
Zkrocení zlé ženy

4. 10. 2023, 19:30 hodin
Velký sál JC
Pardon, pane premiére
Jednotlivé vstupné k rezervaci.

7. a 21. 10. 2023, 15:00 hodin
Malá scéna JC
Míček Flíček (LoutkyVM)

KONCERTY

17. 9. 2023, 19:00 hodin
Velký sál JC
Koncert s Gabrielou Beňačkovou
Jakub Pustina a jeho hosté

18. 10. 2023 19:00 hodin
Koncertní sál JC
Lubomír Brabec a Beladona Quartet
Koncert v rámci KPH

29. 9. 2023, 18:00 hodin
Rock Depo
FAJTFFEST RUMELA party vol.17

21. 10. 2023
Velký sál JC
Fajtfest v centru
Vstupenky stále v předprodeji

VÝSTAVY

do 12. 11. 2023
Muzeum Velké Meziříčí
Výstava František Harrach

RŮZNÉ

7. 9. 2023, 10:00 – 12:00 hodin
Náměstí
Den záchranářů

9. 9. 2023, 5:00 hodin
Uchytilův rybník v Šeborově
5. ročník rybářských závodů v Šeborově

do 10. 9. 2023
Otevřená věž na kostele sv. Mikuláše

12. 9. 2023, 12:00 – 16:00 hodin
Areál technických služeb
Kola pro Afriku
Dobrovolná sbírka kol pro Afriku

15. – 17. 9. 2023
Farní sál, náměstí
Káva od srdce
Více informací na straně 24

16. 9. 2023, 5:00 – 12:00 hodin
Rybník Škřejblík, Křížanov
Rybářské závody

16. 9. 2023, 14:00 hodin
Přírodní koupaliště u Nového Města na Moravě
5. ročník charitativního běhu

16. – 22. 9. 2023
Evropský týden mobility
Více informací na straně 24

18. 9. 2023, 18:00 hodin
Velký sál JC
Taneční kurz pro mládež 2023
1. lekce – zahájení

18. 9. 2023, 20:00 hodin
Velký sál JC
Taneční kurz pro dospělé

23. 9. 2023, 14:00 hodin
Pivnice Na Lipnici
Šachový turnaj ve Velkém Meziříčí

24. 9. 2023
Fajtlův kopec
Dračí létání s Dózou

28. 9. 2023, 6:00 hodin (odjezd)
Zájezd do Luhačovic

6. 10. 2023,
Velký sál JC
Screamers

20. 10. 2023, 18:00 hodin
Obřadní síň radnice
Poezie na radnici

PŘIPRAVUJEME

7. a 8. 10. 2023
Dny otevřených ateliérů na Vysočině
Více informací na straně 24

POUŤ

24. 9. 2023
Pout' v Hrbově

PŘEDNÁŠKY VGS

12. 9. 2023, 16:00 hodin
Malá scéna JC
Krásy Slovinska

19. 9. 2023, 16:00 hodin
Koncertní sál JC
Prof. Vladimír List
Český inženýr světového dosahu

HÁZENÁ

Utkání v tělovicně
„za Světlou“

9. 9. 2023
II. kolo Český pohár muži

16. 9. 2023
II. liga starší dorostenky
II. liga mladší dorostenky
I. liga ženy

23. 9. 2023
Liga Vysočina mladší žáci A, B
II. liga muži
I. liga starší dorostenci

24. 9. 2023
Liga Vysočina minižactvo

30. 9. 2023
I. liga ženy

1. 10. 2023
Liga Vysočina mladší žákyně

Pravidelně aktualizovaný
kalendář akcí
naleznete na webu
www.velkomeziricko.cz

